

OBSAH

prvního, druhého a třetího svazku

je uveden na konci každé knihy

Obsah čtvrtého svazku

ČERTOVA STĚNA

7-180

- Smetanova osamocenosť 9
Obhajoba zásluh o českou hudbu 10
Tíha choroby 11
Choroba a její projevy 12
»Jaký to se mnou vezme konec...« 13
Hluchotou odloučen od světa 14
Práce utěšitelka 16
Radost ze zájezdů do Prahy 17
Nedostatek peněz jejich překážkou 18
Obtíže práce 19
Doklad z roku 1880 20
Doklad z roku 1882 20
Svědectví V. V. Zeleného a Elišky Krásnohorské 22
Chvilé radosti 23
Oslava padesátého výročí umělecké činnosti 24
Poctěn rodným městem 25
»Libuše« otvírá Národní divadlo 27
Sté představení »Prodané nevěsty« 28
Skladby předcházející »Čertově stěně« 28
Za novou operou 31
Eliška Krásnohorská přináší námět nové komické opery 31
Smetanův zájem o námět 32
Zatímní odsunutí návrhu a nové hledání libreta 33
Smetana zrazován od spolupráce s Eliškou Krásnohorskou 34
Smetanovo stanovisko 36
Eliška Krásnohorská dále hledá vhodný námět 36
U cíle: látka příštího libreta nalezena 38
Smetanův postoj k látce 44
Potíže Krásnohorské s napsáním libreta 44

- Smetanovo překvapení a obavy z nového libreta 46
 Eliška Krásnohorská rozptyluje Smetanovy obavy 47
 Libretistka o libretu i proti němu 49
 Zaujat pro práci 52
 »Čiňte divy statečnosti na sobě« 52
 Neprávem přehlížené zásluhy 53
 Za konečným tvarem libreta 55
 Proměna libreta při komposici 56
 Význam Vokovy postavy 56
 Nový charakter všech postav 58
 Smetanovy zásahy do libreta 59
 Rozsah zásahů 60
 Zpráva o započetí komposice 60
 Úžas i zděšení Krásnohorské nad proměnou námětu při kom-
 posici 62
 Mlčení vstupuje mezi spolupracovníky 64
 Bolestná resignace libretistky 65
 Postup práce 66
 Vyhledky nové zpěvohry 68
 Soupeřství Dvořákova »Dimitrije« 69
 Znovu o finančních podmínkách 70
 Nezájem divadla o Smetanovo nové dílo 70
 Nejdříve »Dimitrij«, pak teprve »Čertova stěna« 71
 Chvatná a povrchní příprava premiéry 72
 Smetana o obsazení rolí 73
 O slohu díla 75
 Důvěra v Adolfa Čecha 75
 Novinářská příprava premiéry 76
 Skreslující informace 77
 Nepříznivé ovzduší premiéry 79
 Premiéra 80
 Svědectví V. V. Zeleného 80
 Vzpomínka J. B. Foerstra 81
 Smetanův záznam 86
 Celkový dojem z premiéry 87
 Kritika 87
 Národní listy 88
 Pokrok 91
 Osvěta 95

Dalibor 96
Možnost zahraničního provedení 99
Očekávaný dojem se nedostavil 100
Smetanův postoj k zhodnocení díla 102
Otázky nad dalším životem opery 103
Druhé představení a benefice 104
Bez novinářské přípravy 104
Smetanův nejsmutnější večer 105
»Tak jsem tedy už tuze starý« 105
Ani noviny neměly zájmu 107
Úspěch »Mé vlasti« zmirňuje zklamání a bolest 108
Po návratu domů 109
Výsledek několikaleté práce 110
Náhoda nebo záměr? 111
Byl možný jiný osud díla? 112
Smetanovo hodnocení »Čertovy stěny« 114
Česká operní tvorba té doby 116
Cesta k lepší budoucnosti 119
Po letech znovu na jevišti 120
Charlotta Masaryková vykládá nechápanou operu 121
Pozvolné pronikání 124
Pevné zakořenění pověr a pomluv o díle 125
Názor z přelomu století 126
Nesprávnost tohoto názoru 130
Srovnání s názorem Charlotty Masarykové 130
Názor z doby první světové války 133
»Slovo pro Čertovu stěnu« 135
Znovu proti dílu 136
Nesprávnost tohoto názoru 140
Návrhy úprav díla 141
Úprava Otakara Zicha 141
Zichovy omyly 146
Převratný zásah do díla 147
Upravovatelé 148
Úprava 148
Zásah v hudební podobu díla 149
Zásahy do libreta 150
Odůvodnění úpravy 150
Zásady úpravy 151

Úprava slovní 152
Textové přebásnění 152
Úprava psychologická 153
Úprava dramaturgická 155
Lichost těchto úprav 160
Změna závěru díla 161
Nepřijatelnost zásahu 164
Upravovatelé na obranu svého činu 165
Neudržitelnost a chabost této obrany 166
Postoj doby k upravovatelskému činu 167
Podílníci na provádění díla 169
Dirigenti 169
Režie 171
Vok Vítkovic 172
Záviš 173
Jarek 173
Hedvika 174
Michálek 175
Katuška 175
Beneš 176
Rarach 176
Výprava 177
Za lepší budoucnost díla 178

VIOLA

181-225

Za další dramatickou práci 183
Eliška Krásnohorská - jediná možná spolupracovnice 184
Příslib nového libreta 184
Oživlá minulost 185
Cesta k libretu »Violy« 186
Začátek jednání s Eliškou Krásnohorskou 188
Libreto je hotovo 189
Změny libreta a jeho zatímní odložení 192
Návrat k »Violy« 193
»Viola« odsuzována, ale nezapomínána 194
Čas »Violy« přichází 197
Zhoršení zdravotního stavu 198
Víra v zlepšení 200

- Prací proti zlehčování svého významu 201
 »Viola« středem pracovního úsilí
 Ubývající síly 203
 Stálá společnost - finanční starost 204
 Marný zápas 206
 »Sláva „Viole“!« 207
 »Píšu ještě něco...« 210
 Svědectví partitury »Violy« 210
 »Poslední arch« 211
 Konec Smetanova života a jeho smrt 211
 Rub slavného pohřbu 218
 Současníci hovoří 219
 Pomluvou i proti poslednímu dílu 221
 Veřejnost poznává zlomky »Violy« 222
 Tvrdšíjné udržovaný názor minulosti 223
 Scénická provedení 223
 Význam díla 225

SMETANOVY CYKLY

227-240

- Nechápaná celistvost Smetanova dramatického díla 230
 První myšlenka cyklického provedení 231
 Uskutečnění prvních cyklů 232
 Cykly v době Kovařovicově 233
 Cykly v době Ostrčilově 235
 Poslední Smetanův cyklus 239
 Význam cyklů 239

V ROZHLESE A NA GRAMOFONOVÉ DESCE

241-281

- V rozhlase 244
 Zásah rozhlasu 245
 Smetanovy zpěvohry u kolébky rozhlasu 246
 Přiblížení díla posluchači 248
 Práce vykladačská a popularisační 249
 Vliv na náročnost posluchače 251
 Služba reprodukčním umělcům 252
 Propagace v cizině 252
 Význam rozhlasu pro Smetanovo dílo 253
 Na gramofonových deskách 254
 Co bylo dosud nahráno 255

- »Braniboři v Čechách« 256
- »Prodaná nevěsta« 257
- »Dalibor« 266
- »Libuše« 272
- »Dvě vdovy« 274
- »Hubička« 275
- »Tajemství« 279
- »Čertova stěna« 280
- Zásluha gramofonové desky 281

ZÁVĚR

283-290

SMETANOVY ZPĚVOHRY V DATECH A ČÍSLECH 291-330

Přehled umělců, kteří spoluvytvářeli představení Smetanových zpěvoher, provedených v Prozatímním a Národním divadle, od jejich premiér do konce sezóny 1947/1948 (do 8. VII. 1948). Sestavil Ladislav Veselý 293-323

Přehled o počtu představení Smetanových zpěvoher, provedených v Prozatímním a Národním divadle, od premiér do konce sezóny 1947/1948 (do 8. VII. 1948). Sestavil Ladislav Veselý 324

Přehled o provozu Smetanových zpěvoher na ostatních českých a slovenských scénách 325-330

LITERATURA O BEDŘICHU SMETANOVÍ

331-357

Celkový pohled na život a dílo 333

Speciální studie a úseky 334

Památníky, sborníky, katalogy a podobné 344

Zpěvohry 344

Tvorba sborová a písňová 353

Tvorba komorní 354

Tvorba klavírní 354

Tvorba orchestrální 355

Cizojazyčná literatura 356

REJSTŘÍKY K CELEMU DÍLU

359-413

Rejstřík osobní 359

Rejstřík věcný 395

OPRAVY V TEXTU 414-415

SEZNAM ILUSTRACÍ V TEXTU 416

Prvního svazku *I-303*

Druhého svazku *II-244*

Třetího svazku *III-304*

Čtvrtého svazku *IV-416*

SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH 417-420

Prvního svazku *I-304*

Druhého svazku *II-245*

Třetího svazku *III-305*

Čtvrtého svazku *IV-417*